

терів, що, відповідно, пришвидшило б їх перевірку. Це пов'язано як з відсутністю належного програмного забезпечення, так і, часто, з неможливістю за відносно невеликий час практичного заняття провести такий модульний контроль у великій академічній групі.

Іншим важливим аспектом інноваційності в освіті є доступ до необхідної інформації. Більшість зарубіжних університетів мають доступи до бібліотек не лише навчальних закладів, а й дослідницьких центрів, міжнародних організацій та фондів, що часто відбувається на комерційній основі, проте для навчальних закладів передбачається гнучка система знижок. Досить часто студенти університету стикаються з проблемою відсутності необхідної

similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman I

ня прикладу зарубіжних вищих навчальних закладів щодо укладання угод на використання літературного фонду міжнародних дослідницьких центрів, фондів та університетів, оскільки це передбачає не тільки розширення меж доступу до інформації, а й, у свою чергу, сприяє міжнародній співпраці.

Таким чином, для підвищення ефективності процесу підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» необхідна гармонізація фундаментальної та інноваційної складових із постійним стимулюванням та активізацією останньої, оскільки в сучасних швидко змінюваних умовах бізнес-середовища та постійного підвищення вимог до фахівців потрібен якісно новий підхід до власне процесу їх підготовки.

Л. Ф. Єжова, канд. екон. наук, доц.,
кафедра інформаційного менеджменту

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ

Якщо виходити із словникових визначень поняття компетентності, то можна задати її такою формулою:

знання + уміння + досвід = кваліфікація = компетентність.

Це визначає спроможність особи приймати рішення з певного кола питань або необхідні умови для прийняття таких рішень.

Щодо компетентності особи як її повноважень, то це залежить від посади, яку вона обіймає, що, у свою чергу (в ідеальному ви-

падку), залежить від особистісних якостей, вміння працювати в колективі, з колективом, у команді.

Розглянемо, що може і повинен зробити вищий навчальний заклад для забезпечення всіх складових компетентності фахівця — випускника ВНЗ.

1. *Знання*. Вища освіта передбачає базовий рівень знань з обраної спеціальності, який забезпечують обов'язкові дисципліни навчального плану. І хоча студент їх не вибирає, анотації до них мають бути, щоб студент знав, що він буде вивчати, для чого вони йому потрібні у майбутньому, що вони не є зайвими (як іноді йому здається).

Найчастіше студент отримує *сукупність знань* з окремих дисциплін, а повинен отримувати *систему знань* з обраної спеціальності або певного напрямку в ній. Це важливо в умовах присутності у навчальному плані вибіркових дисциплін, коли сам студент повинен формувати цю систему знань. Студенти не завжди розуміють, які дисципліни їм треба вибирати. Анотації дисциплін не завжди дозволяють вибудовувати зворотній ланцюжок необхідних дисциплін, а іноді вже запізно це робити і треба самостійно опановувати цю дисципліну з молодших курсів.

Тому необхідно побудувати систему знань (систему пов'язаних між собою фахових дисциплін), виходячи з кінцевої мети навчання і переліку компетенцій фахівця широкого чи вузького профілю, щоб студент міг свідомо обрати саме той ланцюжок дисциплін, який забезпечить йому достатній кваліфікаційний рівень з обраної спеціальності.

2. *Уміння*. Уміння передбачає спроможність студента використовувати набуті теоретичні знання для рішення практичних задач, що стосується як економічних розрахунків, так і вміння аналізувати інформацію і приймати відповідні управлінські рішення. Звичайно, цього можна досягнути, розв'язуючи задачі з використанням даних, близьких до реальних, розглядаючи виробничі ситуації, проводячи тренінги, презентації, лабораторні роботи з використанням пакетів прикладних програм тощо. Студенти повинні бути готові застосувати свої знання і вміння при рішенні подібних задач у реальному житті — на базі практики або за місцем роботи.

Звичайно, необхідно озброїти студентів умінням працювати з новітніми інформаційними технологіями. Необхідною умовою цього є наявність цих технологій у лабораторіях ВНЗ, а також можливість для викладачів освоювати нові технічні та програмні засоби, нові інформаційні технології. Ми закликаємо студентів вчитися все життя, а викладач офіційно має можливість підвищити кваліфікацію один раз на п'ять років. Отже, щоб не відставати

від життя, він повинен це робити самостійно, часто за власні кошти, за рахунок свого вільного часу.

3. *Досвід.* Знання та уміння набувають конкретного змісту тільки при застосуванні їх у реальному житті. Тільки в конкретних виробничих ситуаціях з'ясується можливість знаходити правильні рішення, брак необхідних знань для їх прийняття, уміння швидко адаптуватися до змін тощо. Звичайно, простіше було, коли б студенти мали можливість двічі проходити практику: після третього курсу і на п'ятому. Вони встигали б набуті необхідні конкретні знання, вибрати ті дисципліни, які їм знадобляться на відповідній посаді.

На п'ятому курсі вони зосереджені на дипломній роботі і можуть тільки констатувати, чого їх не навчили в університеті або на що вони не звернули увагу.

На нашу думку, ми не до кінця використовуємо потенціал баз практики. Здається доцільним збільшити навантаження на керівництво практикою, щоб викладач — керівник практикою мав можливість докладно ознайомитись з інформаційним, програмним, технічним забезпеченням, новими для нього інформаційними технологіями тощо. Це дозволить бути обізнаним і навчитися працювати з новими інформаційними системами, у нових середовищах.

Таким чином, паралельно навчаючись, студенти і викладачі піднімуть рівень своєї компетентності в обраній галузі. Крім того, можна буде визначити, які саме фахівці потрібні в кожній галузі на певних посадах, що вони повинні знати і вміти, які проблеми і задачі виробничого та регіонального рівнів актуальні сьогодні і будуть актуальними завтра.

Що стосується здатності випускника обіймати певну керівну посаду, то, якщо він має природні здібності лідера, дисципліни модулів з педагогіки та психології допоможуть їх розвинути.

І. В. Єна, асистент,
кафедра міжнародного менеджменту

ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РІВНЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ГОЛОВНИХ НОСІЇВ СУЧАСНИХ ЗНАЇ

1. Сучасний стан розвитку вітчизняної вищої школи, який зароджувався на умовах економічних та політичних змін у нашій державі, потребує поглибленого та детального вивчення, як показника стабіль-